

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Locatie: Eikenstein
Utrechtseweg en Laan van Eikenstein te Zeist

Opdrachtgever: Rijksvastgoedbedrijf, Directie Transacties & Projecten, Afdeling Verkoop
Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE

Contactpersoon: De heer J. de Jong

Telefoonnummer: +31 (0)0881158014

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv

Telefoonnummer: +31 (0)348 47 80 50

Projectnummer: 180122

Opgesteld door: Mevrouw J.I. Andringa, MSc.

Paraaf:

Datum: 29 juni 2018

Versie: Definitief

Bijlage: 1. Overzichtstekening
2. Factsheets vervolgetraject

wij zijn lid van het
Netwerk Groene Bureaus

SAMENVATTING

Op 27 juni is het locatiebezoek uitgevoerd voor de ecologische quickscan van het plangebied aan de Utrechtseweg 37 te Zeist.

Het plangebied betreft het gevangenisgebouw en het bijbehorende, hermetisch afgesloten terrein van de voormalige jeugddetentie-inrichting Eikenstein. Rondom het terrein staan meerdere hekken van diverse hoogtes. Op het gebied zijn enkele gebouwen, een parkeerplaats, een oud sportveld, grasvelden met kruidachtige beplanting, een talud met struweel en enkele solitaire bomen aanwezig.

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat.

Soortgroep	Beschermde soorten verwacht?	Regime Wnb	Ontheffingsplichtig?	Vervolgonderzoek?
Flora	Nee	-	-	Nee
Zoogdieren	Nee	-	-	Nee
Vleermuizen	Ja	HR+B&B	Ja	Ja
Jaarrond beschermde vogels	Nee	-	-	Nee
Broedvogels*	Ja	Vogels	Niet mogelijk	Broedvogelcontrole*
Reptielen	Ja, Hazelworm	Bijlage A	Ja, of met een goedgekeurde gedragscode	Ja
Amfibieën	Nee	-	-	Nee
Vissen	Nee	-	-	Nee
Overige fauna	Nee	-	-	Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welk regime van de Wet natuurbescherming (Wnb) de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Wnb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat broedgevallen afwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

Op basis van de quickscan wordt geconcludeerd dat beschermde soorten uit de soortgroepen vleermuizen en hazelworm mogelijk een vaste verblijfplaats hebben in het plangebied. Ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op de Wet natuurbescherming is nader onderzoek benodigd.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Opzet onderzoek	1
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	2
2.1	Beschrijving plangebied en voorgenomen werkzaamheden	2
2.2	Ligging plangebied	2
3	WETGEVING.....	4
4	VOORONDERZOEK	5
5	VELDONDERZOEK.....	7
5.1	Omstandigheden	7
5.2	Foto's plangebied	7
6	RESULTATEN	9
6.1	Gebiedsbescherming	9
6.2	Soortbescherming	9
7	CONCLUSIES.....	12
7.1	Gebiedsbescherming	12
7.2	Soortbescherming	12
8	AANBEVELINGEN	13
8.1	Vervolg	13
8.2	Mitigatie en zorgplicht	13
8.3	Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden	13
9	VERANTWOORDING EN GELDIGHEID	14
9.1	Verantwoording.....	14
9.1	Geldigheidsduur	14

BIJLAGE

1. Overzichtstekening
2. Factsheets vervolgtraject

1 INLEIDING

In opdracht van Rijksvastgoedbedrijf, Directie Transacties & Projecten, Afdeling Verkoop is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een ecologische quickscan uitgevoerd ter plaatse van het plangebied Eikenstein tussen de Utrechtseweg en Laan van Eikenstein te Zeist. Deze ecologische quickscan betreft een actualisatie van de quickscan uitgevoerd in juni 2016 (Koenders en Partners, projectnr.: 160357). Tijdens de quickscan wordt ook het bosgebied buiten het gebied meegenomen zodat er een inschatting kan worden gemaakt welke effecten een herontwikkeling van het gebied kan hebben op de omgeving.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor de actualisatie van de quickscan wordt gevormd door de voorgenomen verkoop van het plangebied. Voor het terrein wordt een gebiedsvisie opgesteld waarin ook de ecologische aspecten van het plangebied en de directe omgeving worden meegenomen. Er is op dit moment niets bekend over eventuele werkzaamheden ten behoeve van mogelijke herontwikkeling van de locatie.

1.2 Doelstelling

Doelstelling van de quickscan is om de ecologische aspecten van de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Met behulp van een quickscan wordt een uitspraak gedaan over de aanwezige en te verwachten natuurwaarden in het plangebied en de te verwachten effecten op deze natuurwaarden door middel van een beperkte onderzoeksinspanning. Indien de natuurwaarden en/of de effecten niet goed kunnen worden ingeschat met de quickscan, kan het noodzakelijk zijn een (uitgebreid) ecologisch onderzoek uit te (laten) voeren.

1.3 Opzet onderzoek

Een quickscan is een eenmalige scan van het plangebied, waarin wordt gekeken naar de te verwachten en de aanwezige (beschermde) soorten. Hiertoe worden een bronnenonderzoek en een locatiebezoek uitgevoerd. Een quickscan wordt kort en bondig gerapporteerd. Er wordt geen volledig ecologisch onderzoek uitgevoerd, maar een beeld geschetst van de aanwezige en te verwachten natuurwaarden.

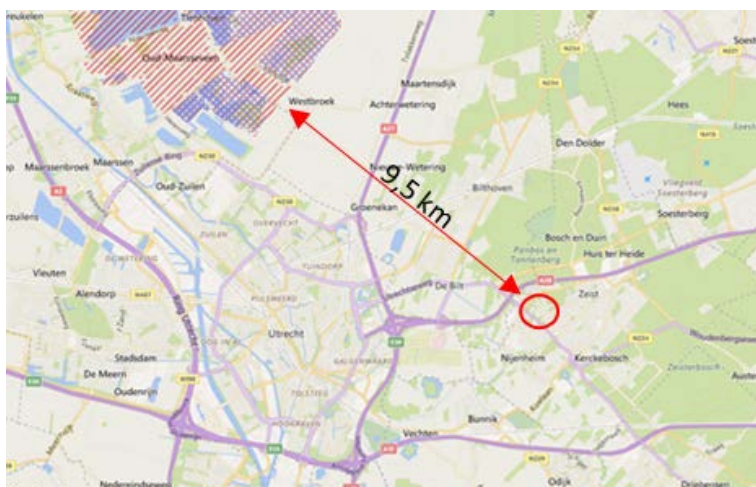
2 PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving plangebied en voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied (zie bijlage 1) betreft de voormalige jeugdgevangenis Eikenstein te Zeist en het omliggende terrein van 4 hectare gelegen tussen de Utrechtseweg en de Laan van Eikenstein. Rondom het terrein staan meerdere hekken. Het groen binnen de locatie bestaat hoofdzakelijk uit grasvelden met kruidenrijke beplanting en enkele solitaire bomen. De meeste bomen bevinden zich in de strook tussen het buitenste hek (op de kavelgrens) en het hoge hek van de inrichting en buiten het hoge hek. De gevangenis bestaat in hoofdlijnen uit twee gedeelten, een historisch gebouw uit 1910 en een recenter gedeelte (jaren '90 en 2001) waarin de celblokken zich bevinden. Ook bevinden zich twee voormalige dienstwoningen binnen het plangebied. De gevel van het historische gebouw en de dienstgebouwen bestaan uit metselwerk, deze gebouwen hebben deels een pannendak. De gevel van het nieuwere gedeelte van de gevangenis is strak afgewerkt en bestaat bijna volledig uit betonelementen, dit gedeelte heeft een plat dak voorzien van dakleer. De plannen voor het terrein bevinden zich nog in de ontwikkelingsfase.

2.2 Ligging plangebied

Het plangebied maakt geen deel uit van Natura 2000 gebieden, weidevogel gebieden of het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied ligt op een afstand van 9,5 km (zie figuur 1) en het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland ligt op 0,6 kilometer van het plangebied en betreft het Panbos en Tannenbergt (Figuur 2).

Figuur 2: Het plangebied (rode cirkel) ligt op een afstand van 7,9 en 8,2 km tot de dichtstbijzijnde natura 2000 gebieden (<http://natura2000.eea.europa.eu/>).

Figuur 2: Het plangebied (rode cirkel) ligt op 0,6 km van het Panbos, wat deel uit maakt van het Natuurnetwerk Nederland (bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl>).

3 WETGEVING

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) van kracht geworden. Deze wet vervangt drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De Wnb betreft dus de bescherming van soorten en gebieden, maar ook de instandhouding van bossen.

Bij de Wnb is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen bij de provincies komen te liggen. Via provinciale regelgeving waren de provincies reeds het bevoegd gezag voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN; voorheen EHS/ Ecologische Hoofdstructuur).

Per 1 januari 2017 zijn de provincies dus het bevoegd gezag voor natuurbescherming: de toetsing van werkzaamheden en activiteiten met effecten op het NNN en de Natura 2000-gebieden (gebiedsbescherming), planten en dieren (soortenbescherming) en bossen. Alleen bij ruimtelijke ingrepen met grote nationale belangen is het Rijk bevoegd gezag.

Alle in het wild levende inheemse plant- en diersoorten zijn via de Wnb beschermd via een algemene zorgplicht. Een groot aantal soorten kent bovendien een extra beschermingsregime. In principe moet een ontheffing worden aangevraagd voor werkzaamheden met negatieve effecten op soorten met een extra beschermingsregime. Voor enkele soorten is het echter mogelijk om met een door het Rijk (ministerie van EZ) goedgekeurde gedragscode te werken. Tevens gelden extra regelingen per provincie, zoals vrijstellingsregelingen voor enkele soorten.

Bij de Wnb is de bescherming van soorten¹ verdeeld in drie regimes:

- Europese bescherming, voortvloeiend uit de Vogelrichtlijn.
Dit betreft alle inheemse broedvogels;
- Europese bescherming, namelijk Habitatrichtlijn-soorten en soorten van de verdragen van Bern & Bonn (hierna: HR+B&B).
Dit betreft onder andere alle vleermuissoorten en de rugstreeppad;
- nationaal beschermde soorten, de zogenaamde 'andere soorten' in bijlagen A en B bij de wet (hierna: Bijlage A+B).
Bijlage A betreft in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Bijlage B betreft vaatplanten.
Voor de nationaal beschermde soorten geldt een minder strenge bescherming dan voor de Europees beschermde soorten.

Voor (mogelijke) schade aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden aangetast, mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het ministerie van EZ hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is (de functionaliteit van) het nest jaarrond beschermd. Het vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is daardoor het hele jaar verboden. Na een specifiek onderzoek kan echter wel een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

De jaarrond beschermde soorten zijn in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5)².

¹ Zie ook de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', deze is beschikbaar via:

http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf

² Deze categorieën van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn overgenomen uit de Flora- en faunawet:

http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

4 VOORONDERZOEK

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bevat op soortniveau informatie van waarnemingen die ingevoerd zijn op websites zoals www.waarneming.nl en www.telmee.nl en verspreidingsgegevens van gegevensbeherende instanties zoals SOVON, RAVON en FLORON. Via www.quickscanhulp.nl kan op projectniveau data uit de NDFF worden verkregen. Zodoende wordt een eerste indruk verkregen van soorten die in het plangebied of de omgeving hiervan aanwezig zijn. Ten behoeve van de inschatting of bepaalde beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn, worden in onderstaande tabel soorten opgesomd waarvan waarnemingen worden aangegeven binnen een straal van 5 kilometer om het plangebied³. In het overzicht worden alleen Bijlage A+B- en HR+B&B -soorten weergegeven en vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten⁴.

De waargenomen beschermde soorten staan in onderstaand overzicht per soortgroep vermeld.

Flora	
HR+B&B	
Bijlage B	Dennenorchis, Dreps, Knolspirea, Korensla, Naakte lathyrus, Ruw parelzaad, Schubvaren, Stijve wolfsmelk, Stofzaad, Wilde averuit en Wolfskers
Zoogdieren	
HR+B&B	Franjestaart
Bijlage A	Aardmuis, Boomarter, Bosmuis, Bunzing, Das, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Eekhoorn, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Steenarter, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos en Wezel
Vleermuizen	
HR+B&B	Baardvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Muurhagedis, Rosse vleermuis, Tweekleurige vleermuis, Vale vleermuis en Watervleermuis
Vogels	
categorie 1	Steenuil
categorie 2	Gierzwaluw, Huismus en Roek
categorie 3	Grote Gele Kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar en Slechtvalk
categorie 4	Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespendif en Zwarte Wouw
Amfibieën	
HR+B&B	Alpenwatersalamander, Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Meerkikker
Bijlage A	Heikikker, Kamsalamander, Poelkikker en Vroedmeesterpad
Reptielen	
HR+B&B	Zandhagedis en Muurhagedis
Bijlage A	Hazelworm, Levendbarende hagedis en Ringslang
Vissen	
HR+B&B	Grote modderkruiper
Bijlage A	
Overige fauna	
HR+B&B	Beekrombout, grote vos en komavlinder
Bijlage A	Gestreepte waterroofkever en Gevlekte witsnuitlibel

³ © NDFF - quickscanhulp.nl

⁴ http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

Bij het eventueel ontbreken van waarnemingen van een soort in het vooronderzoek geldt het volgende: dit kan betekenen dat de soort niet aanwezig is, maar ook dat nog geen onderzoek is gedaan. Tevens kunnen gegevens in het bronnenonderzoek verouderd zijn, aangezien waarnemingen van beschermde soorten slechts drie jaar geldig zijn. Het vooronderzoek kan derhalve enkel worden gebruikt om een indruk van het plangebied en de omgeving te verkrijgen voorafgaand aan het veldbezoek.

5 VELDONDERZOEK

Op 27 juni 2018 is een veldinventarisatie uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie is het plangebied geobserveerd en doorkruist om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundige⁵ van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv.

5.1 Omstandigheden

In onderstaand overzicht zijn de datum en omstandigheden tijdens het locatiebezoek weergegeven.

Datum	Activiteit(en)	Weersomstandigheden*	Uitvoerende(n)	Opmerkingen
27 juni 2018 vanaf 07.30 uur	veldbezoek quickscan	min. temp 10 °C max. temp 25 °C NNO 3 licht bewolkt 0,0 mm neerslag	Joke Andringa Tim Vaessen	

* Daggegevens van weerstation De Bilt (bron: www.knmi.nl)

5.2 Foto's plangebied

In bijlage 1 is een overzichtstekening van het plangebied weergegeven, hieronder wordt middels enkele foto's een indruk gegeven van het plangebied.

Foto 1: Het gevangenisgebouw met links en rechts een dienstwoning

Foto 2: achterzijde van de gevangenis

Foto 3: Zijkant van de gevangenis

Foto 4: Vegetatie achter het complex met sportveld

⁵ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, te raadplegen op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

Foto 5: Links de talud en recht het voormalige sportveld met kruidachtige planten.

Foto 6: Talud met struweel achter het sportveld. Dit stuk is geschikt leefgebied voor de hazelworm.

6 RESULTATEN

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van Natura 2000 gebieden, weidevogel gebieden of het Natuurnetwerk Nederland. Door de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland zijn effecten op het NNN op voorhand uit te sluiten. Effecten op Natura 2000-gebieden door eventuele sloopwerkzaamheden zijn niet te verwachten, echter zijn op dit moment geen uitspraken te doen over effecten van een toekomstige invulling van het plangebied op beschermde gebieden aangezien deze invulling nog niet bekend is.

6.2 Soortbescherming

Tijdens het locatiebezoek zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd. Gedurende de inventarisatie zijn behalve potentiële broedvogels geen beschermde planten of dieren aangetroffen.

Per soortgroep staan hieronder de waarnemingen en verwachtingen op basis van habitatkenmerken en het bronnenonderzoek weergegeven.

Flora	
Algemeen	De vegetatie in het plangebied bestaat voor het grootste deel uit gras, kruidachtige planten, struweel zoals braam en langs de randen bomen. Na het sluiten van de inrichting is het onderhoud op de locatie verminderd, wat er in heeft geresulteerd dat bijvoorbeeld het sportveld is begroeid met kruidachtige planten. Aan de buitenrand van het gebied en in de directe omgeving zijn voornamelijk algemene bomen en struiken aangetroffen, zoals: Amerikaanse eik, braam, esdoorn, gewone beuk, grove den, hazelaar, linde, meidoorn, Spaanse aak, tamme kastanje, vogelkers en zomereik. Kwetsbare en beschermde planten worden gezien de specifieke habitatpreferenties van deze planten op de locatie niet verwacht.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage B	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Zoogdieren	
Algemeen	Het plangebied is plaatselijk geschikt voor beschermde kleine zoogdieren, zoals verschillende muizensoorten, konijn en egel. In het plangebied zijn geen holtes of nesten in bomen aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de eekhoorn en boomarter word uitgesloten. Het gebied is ook geen geschikt leefgebied voor de das, aangezien er een groot hek om het terrein staat. De aanwezigheid van beschermde zoogdieren wordt niet verwacht
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vleermuizen	
Algemeen	Het plangebied is niet gecontroleerd op de aanwezigheid van vleermuissoorten, maar beoordeeld op basis van biotoopkenmerken en bronnenonderzoek. Een gedeelte van de bebouwing in het plangebied

	heeft een pannendak dat geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. De overige bebouwing heeft een plat dak en daarin zijn ook geen openingen aangetroffen van meer dan 1 centimeter. Hierdoor wordt verwacht dat alleen de oudere gebouwen aan de voorzijde geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen bomen aangetroffen waarin gaten of spleten zitten, waardoor de bomen niet geschikt zijn als vaste verblijfplaats van vleermuizen. In de bomen in de directe omgeving zijn wel scheuren en spechtenholtes waargenomen die zouden kunnen functioneren als verblijfplaats voor de vleermuis. Als er volgens de zorgplicht gewerkt wordt zullen de ontwikkelingen in het gebied waarschijnlijk geen nadelig effect hebben op deze potentiële verblijfplaatsen. In de directe omgeving van het plangebied (onder andere aan de overzijde van de Utrechtseweg) is ruim voldoende foerageerhabitat aanwezig, waardoor eventueel foerageerhabitat in het plangebied geen essentiële functie heeft voor vleermuizen. Ook bevinden zich rondom het plangebied voldoende lijnvormige elementen, hierdoor wordt niet verwacht dat in het plangebied essentiële vliegroutes aanwezig zijn. Herontwikkeling van het plangebied zal geen nadelig effect zal hebben op de foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen.
Verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Verwacht: gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatzvlieger
Nader onderzoek?	Ja, naar alle typen verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen

Vogels	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn in het plangebied vogels aangetroffen die mogelijk ook in of rondom het plangebied broeden. Dit betreft bijvoorbeeld meeuwen die broeden op het platte dak waar grind op aanwezig is en zangvogels die broeden in de bomen en struiken. Huismussen zijn niet waargenomen tijdens het bezoek, ook zijn er geen aanwijzingen gevonden voor het gebruik van het plangebied door gierzwaluwen. Rondom het plangebied staan een groot aantal volwassen bomen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen roofvogels of nesten van roofvogels waargenomen. Hiermee kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
Categorie 1	Geen
Categorie 2	Geen
Categorie 3	Geen
Categorie 4	Geen
Categorie 5	n.v.t.
Nader onderzoek?	Nee

Reptielen	
Algemeen	Op de talud achter het sportveld is struweel aanwezig (voornamelijk braam) met hier en daar open plekken met aangrenzend gras en

	kruidachtige planten. Dit is zeer geschikt leefgebied voor de hazelworm. De levendbarende hagedis, zandhagedis en muurhagedis worden niet verwacht omdat er voor deze soorten niet genoeg grote open plekken/met zon beschenen zandplekken aanwezig zijn. De ringslang word in het gebied niet verwacht door de afwezigheid van oppervlakte water.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	
Bijlage A	Hazelworm
Nader onderzoek?	Nader onderzoek Hazelworm

Amfibieën	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën aangetroffen. Door het ontbreken van geschikt voortplantingshabitat in het plangebied is de aanwezigheid van amfibieën niet aannemelijk.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vissen	
Algemeen	Gezien het ontbreken van oppervlaktewater kunnen geen vissen aanwezig zijn in het plangebied.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Overige fauna	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn enkele algemene insectensoorten waargenomen. De aanwezigheid van de komnavlinder en grote vos kan worden uitgesloten door het ontbreken van een grote hoeveelheid nectar houdende planten. De beekrombout, Gestreepte waterroofkever en Gevlekte witsnuitlibel kunnen ook worden uitgesloten door het ontbreken van oppervlakte water in het gebied.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

7 CONCLUSIES

7.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN of ecologische verbindingzone binnen het NNN. Gezien de afstand en het verschil in biotoop zijn effecten op de dichtstbijzijnde deel van het NNN niet aannemelijk. Echter zijn op dit moment geen uitspraken te doen over effecten van een toekomstige invulling van het plangebied op Natura 2000-gebieden. De noodzaak tot een procedure in verband met de Natuurbeschermingswet is afhankelijk van de vorm en inhoud van een eventueel uit te voeren herontwikkeling.

7.2 Soortbescherming

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat, vervolgstappen worden in het volgende hoofdstuk uitgelegd.

Soortgroep	Beschermde soorten verwacht?	Regime Wnb	Ontheffingsplichtig?	Vervolgonderzoek?
Flora	Nee	-	-	Nee
Zoogdieren	Nee	-	-	Nee
Vleermuizen	Ja	HR+B&B	Ja	Ja
Jaarrond beschermde vogels	Nee	-	-	Nee
Broedvogels*	Ja	Vogels	Niet mogelijk	Broedvogelcontrole*
Reptielen	Ja	Bijlage A	Ja, of met een goedgekeurde gedragscode	Ja
Amfibieën	Nee	-	-	Nee
Vissen	Nee	-	-	Nee
Overige fauna	Nee	-	-	Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welk regime van de Wet natuurbescherming (Wnb) de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Wnb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat broedgevallen afwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

Op basis van de quickscan wordt geconcludeerd dat beschermde soorten uit de soortgroepen vleermuizen en hazelworm mogelijk een vaste verblijfplaats hebben in het plangebied. Ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op de Wet natuurbescherming is nader onderzoek benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, is deze quickscan niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een eventuele goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL, dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

8 AANBEVELINGEN

8.1 Vervolg

Op basis van de conclusies wordt vervolgonderzoek naar de soortgroepen vleermuizen en hazelworm geadviseerd. Voor deze soortgroepen dient nader onderzoek plaats te vinden om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de beschermde soorten. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan (een bepaling van) het benodigde nader onderzoek, een eventuele ontheffingsaanvraag en het verzorgen van tijdelijke verblijfplaatsen voor u uitvoeren en coördineren.

In bijlage 2 vindt u factsheets met betrekking tot de soortgroepen die mogelijk aanwezig zijn in het plangebied. Hierin is per soortgroep informatie opgenomen over de verschillende beschermingsregimes, de vereisten aan nader onderzoek en compenserende maatregelen en de doorlooptijden waar rekening mee moet worden gehouden. In deze bijlage is ook een factsheet over het ontheffingstraject opgenomen.

8.2 Mitigatie en zorgplicht

Bij buitenwerkzaamheden dient in alle gevallen rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna. Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de Wet natuurbescherming ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat 'iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving'. Onderdeel hiervan is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de te beschermen natuurwaarden (mitigatie), waardoor de noodzaak tot compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

De volgende maatregelen worden in het kader van mitigatie en zorgplicht aangeraden:

- Werkzaamheden vanaf één kant aanvangen.
- Indien kappen of rooien van bomen, heggen en struiken nodig is, moet dit voorafgaand aan overige werkzaamheden en buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot half juli).
 - Anders voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving controleren op broedende vogels.
- De werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang plaats laten vinden.
- Het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken.
 - Indien het gebruik van licht na zonsondergang onvermijdelijk is: gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde).
- Het ontstaan van plassen zoveel mogelijk tegengaan, om ervoor te zorgen dat amfibieën en reptielen het plangebied niet koloniseren;
 - Eventueel op een naastgelegen locatie ondiepe plassen creëren zodat juist deze plassen gekoloniseerd worden.
- Tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op het terrein en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten.
 - Indien nodig dieren voorzichtig van het terrein verjagen.
- Waar nodig de hulp van een deskundige inschakelen;
- Indien het beschermde soorten betreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

8.3 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

Voor de bomen in centrale deel van het terrein is geen kapvergunning benodigd. Langs de randen van het plangebied zijn veel bomen aanwezig waarvoor wel een kapvergunning benodigd is. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan de benodigde bomeninventarisatie en het aanvragen van een kapvergunning voor u verzorgen.

9 VERANTWOORDING EN GELDIGHEID

9.1 Verantwoording

Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Dit document is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit document zonder schriftelijke toestemming van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

9.1 Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal 3 jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

BIJLAGE 1

OVERZICHTSTEKENING

BIJLAGE 2

FACTSHEETS VERVOLGTRAJECT

FACTSHEET NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

Om vast te stellen of bij werkzaamheden effecten zullen optreden op beschermde flora en fauna, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd. In de rapportage wordt aangegeven naar welke soort(groep)en nader onderzoek dient plaats te vinden. Met nader onderzoek wordt op soortniveau in kaart gebracht of en waar beschermde diersoorten of hun vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Zo kan bepaald worden of ten behoeve van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is.

Voor onze nadere ecologische onderzoeken maken wij voor zover beschikbaar gebruik van de kennisdocumenten die door BIJ12 in overleg met betrokken organisaties zijn opgesteld. Hierin staan onder andere voorschriften voor het aantal bezoeken dat minimaal dient plaats te vinden en in welke periode het onderzoek uitgevoerd kan worden.

Indien onderzoek dient te worden gedaan naar soorten waarvan geen kennisdocument beschikbaar is, wordt het onderzoek (indien mogelijk) gebaseerd op kennisdocumenten van vergelijkbare soorten en diverse onderzoeksprotocollen van bijvoorbeeld de Gegevensautoriteit Natuur en soortdeskundigen. Het onderzoek wordt altijd uitgevoerd door ecologen met voldoende deskundigheid⁶ voor de betreffende soort. De (diverse vormen van) nadere onderzoeken, met inbegrip van doorlooptijden van onderzoek en enkele consequenties van de noodzaak tot een ontheffing, worden in de factsheet(s) per soortgroep toegelicht.

⁶ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, te raadplegen op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

FACTSHEET SOORTGROEP VLEERMUIZEN

In het plangebied zijn locaties aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving (foerageerhabitat of vliegroute) voor vleermuizen. Alle vleermuisensoorten zijn als extra te beschermen opgenomen in Annex IV van de Habitatrichtlijn en daardoor ook in de Wet natuurbescherming. Het is daarmee verboden om de functionaliteit van vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving aan te tasten. Hierbij valt te denken aan vernietigen of beschadigen, maar ook aan (tijdelijk) verstoren. Voordat de werkzaamheden in het plangebied uitgevoerd kunnen worden, dient duidelijk te zijn of (en welke) locaties gebruikt worden door vleermuizen als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende typen verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, winterverblijven, paarverblijven en kraamkolonies). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een vaste cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen, verblijven waartussen ze regelmatig verhuizen. Vleermuizen zijn erg trouw aan verblijfplaatsen en gebruiken deze meestal elk jaar opnieuw. Verder zijn vleermuizen afhankelijk van voldoende aanbod van foerageerhabitat in de (wijde) omgeving van de verblijfplaats. Tussen de vaste verblijfplaatsen en het foerageerhabitat gebruiken vleermuizen vaste vliegroutes. Zowel essentieel foerageerhabitat als belangrijke vliegroutes zijn beschermde leefomgeving van vleermuizen.

Een verblijfplaats functioneert alleen als foerageergebieden in de omgeving onder alle condities voldoende voedsel bieden. Hoe essentieel een foerageergebied is voor een bepaalde verblijfplaats, is afhankelijk van:

- het type verblijfplaats;
- het aantal dieren, het aantal kolonies, of het percentage van de kolonie (minimaal 5 tot 10%) dat afhankelijk is van het foerageergebied;
- de kwaliteit van het foerageergebied;
- de afstand tot de verblijfplaats.

Per soort verschillen de eisen die aan een foerageergebied worden gesteld, zoals de afstand tussen de verblijfplaats en het foerageergebied: over het algemeen binnen 3 tot 5 km van de verblijfplaats, tot maximaal circa 10 km.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar vleermuizen uit te (laten) voeren conform de meest recente versie van het "Vleermuisprotocol" van het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met Gegevensautoriteit Natuur en Zoogdiervereniging. Dit protocol vormt de basis voor de diverse kennisdocumenten voor vleermuissoorten⁷. Het protocol schrijft een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op de functies die het kan hebben voor vleermuizen. In de meeste gevallen dient onderzoek te worden gedaan naar de functies zomer-, kraam- en paarverblijf, vaak in combinatie met vliegroutes en/of foerageergebied. Dergelijk onderzoek dient plaats te vinden middels minimaal 4 locatiebezoeken verspreid over de periode april tot en met oktober. Het benodigde aantal bezoeken is sterk afhankelijk van de verwachte soorten en de omvang en overzichtelijkheid van het plangebied en is daardoor vaak hoger dan 4. Het is goed te beseffen dat een nader onderzoek naar vleermuizen dus minimaal zeven maanden tot wel meer dan twaalf maanden in beslag neemt. Dit is afhankelijk van wanneer het onderzoek gestart kan worden (bij voorkeur in april of begin mei) en verder van de te verwachten functies en soorten in het plangebied.

Indien daadwerkelijk vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving van vleermuizen aangetroffen worden die beïnvloed worden door de werkzaamheden, dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd

⁷ Zie voor een overzicht van de beschikbare kennisdocumenten: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltime bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

Wanneer vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het realiseren van nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen voor vleermuizen. De compensatie voor verblijfplaatsen en essentiële leefomgeving van vleermuizen is per project maatwerk. Kort samengevat moet dit op basis van beschikbare kennisdocumenten voldoen aan de volgende vereisten:

- Voor elke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en/of vergelijkbare soorten (zoals laatvlieger) die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal vier alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. Bij het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met een gewenningsperiode van 1 tot circa 6 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen), afhankelijk van de vleermuissoort en het type verblijfplaats.
- Voor elke verblijfplaats van rosse vleermuis, watervleermuis en/of vergelijkbare soorten die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal tien alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. De gewenningsperiode is afhankelijk van het type verblijfplaats en kan oplopen tot 6 maanden (indien juist gepland);
- Vervangende vliegroutes moeten nabij of parallel aan de originele vliegroute worden aangeboden en minimaal 3 (bij gebruik van schermen) of 5 (bij gebruik van bomen) meter hoog zijn en bomen mogen maximaal 7 meter van elkaar geplant zijn. De gewenningsperiode is afhankelijk van het gebruik van bomen of schermen en kan oplopen tot 3 jaar (in een uiterst geval zelfs 5 jaar);
- Vervangend foerageergebied moet nabij het originele foerageergebied worden gecreëerd en zijn afgestemd op de habitatkwaliteiten van het originele foerageergebied. Ook moet het foerageergebied via een (bestaande) vliegroute verbonden zijn met het netwerk aan verblijfplaatsen van de kolonie. De gewenningsperiode voor alternatief foerageergebied kan oplopen tot 3 jaar.
- In alle gevallen dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

U kunt vertraging van de werkzaamheden door de aanwezigheid van vleermuizen voor zijn door tijdig onderzoek uit te (laten) voeren en op tijd te compenseren. De benodigde tijd (zie ook bovenstaande) vanaf start van nader onderzoek tot de start van de werkzaamheden kan in het geval van aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen al snel oplopen tot meer dan 2 jaar, afhankelijk van de aangetroffen functies. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan het nader vleermuisonderzoek, de eventuele ontheffingsaanvraag en indien nodig het aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen voor u coördineren.

FACTSHEET SOORTGROEP REPTIELEN

Op basis van de quickscan wordt geconcludeerd dat beschermde reptielen waarschijnlijk gebruik maken van het plangebied. Om de aanwezigheid van reptielen aan te tonen, of uit te sluiten, is een nader onderzoek benodigd. De wijze waarop dit onderzoek dient plaats te vinden is afhankelijk van de soort(en) die verwacht wordt/worden en de soort-specifieke voorschriften die aan het onderzoek gesteld worden. Tevens dienen hiervoor specialisten te worden ingezet. Bij een dergelijk onderzoek wordt bijvoorbeeld tijdelijk plaatmateriaal op gunstige plaatsen neergelegd.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar beschermde reptielen te (laten) uitvoeren conform de voor de betreffende soorten geldende kennisdocumenten⁸ (of andere ecologisch verantwoorde onderzoeksprotocollen indien een kennisdocument niet beschikbaar is). De kennisdocumenten schrijven een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op de aan- en afwezigheid van de betreffende soort. Het benodigde aantal bezoeken is sterk afhankelijk van de verwachte soorten en de omvang en overzichtelijkheid van het plangebied.

In het algemeen kan gesteld worden dat voor het bepalen van de aan- of afwezigheid van vaste verblijfplaatsen en essentiële leefomgeving van reptielen minimaal 2 (voor sommige soorten minimaal 3) locatiebezoeken nodig zijn in de actieve periode van de betreffende soort (voor de meeste soorten globaal april tot en met september). Hierdoor kan de duur van een nader onderzoek naar reptielen uiteenlopen van enkele weken tot circa een jaar. Dit is afhankelijk van wanneer het onderzoek gestart kan worden en verder van de te verwachten functies en soorten in het plangebied. Ter indicatie: een onderzoek naar de zandhagedis betreft minimaal twee inventarisatierondes in april – mei, voor de levendbarende hagedis betreft dit minimaal drie rondes in dezelfde periode. Als voor een ronde plaatmateriaal neergelegd moet worden, zal een inventarisatieronde bovendien minimaal uit twee locatiebezoeken bestaan.

Bij aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving van Bijlage A-soorten is het in de meeste gevallen mogelijk om werk uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode, zonder dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is. Welke werkzaamheden bij welke soorten uitgevoerd mogen worden, staat in de specifieke gedragscode vermeld. Een voorwaarde voor werken met een dergelijke gedragscode is dat wel bekend moet zijn welke beschermde soorten aanwezig zijn.

Indien vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving van zwaarder beschermde soorten aanwezig zijn die beïnvloed worden door de werkzaamheden, of als de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden conform een goedgekeurde gedragscode, moet een ontheffing op de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltijd bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

Wanneer vaste verblijfplaatsen of delen van essentiële leefomgeving worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het verbeteren van habitat in bestaand leefgebied of het realiseren van nieuw leefgebied. Bij compenserende maatregelen dient rekening te worden gehouden met een periode oplopend tot meerdere jaren voor de dieren om te wennen aan de aangeboden leefomgeving. Ook dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

U kunt vertraging van de werkzaamheden door de aanwezigheid van beschermde reptielen voor zijn door tijdig onderzoek uit te (laten) voeren en op tijd te compenseren. De benodigde tijd (zie ook

⁸ Zie voor een overzicht van de beschikbare kennisdocumenten: <https://www.bijl2.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

bovenstaande) vanaf start nader onderzoek tot de start van de werkzaamheden kan al snel oplopen tot meer dan 1 ½ jaar, afhankelijk van de aangetroffen soorten en functies. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan nader ecologisch onderzoek naar reptielen, de eventuele ontheffingsaanvraag en indien nodig de compenserende maatregelen voor u coördineren.